

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-ilor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, C. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
PRIM-REDACTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA ST. EPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

E. Cristoforeanu.— *Fundamentul juridic al teoriei responsabilității precontractuale.*

Jurisprudența Română.— *Inalta Curte de Casație și Justiție, secția II.* — Ultragiu. — Injurii aduse prin scris. — Avocat membru al consiliului de disciplină.

(Const. I. Gucianu cu Ministerul Public).

Curtea de Apel din Iași, secția II.— Furt. — Imunitate. — Rude. — Tălharie.

(Dumitru I. Magdalina cu Ministerul Public.)

Tribunalul Ilfov, secția I com. — Contracte sinalagmatice. — Formalitatea dublului. — Condiție potestativă. — Nulitate.

(Leo Brill & C-nt cu N. Poenaru și alții).

Judecătoria Ocolul Herța (Dorohol).— Acțiune cambială. — Constație. — Giratari.

(Preotul V. Gh. Rugescu și alții cu Avram Poplicher)

Despre responsabilitatea ce derivă din ruperea nejustificată a tratativelor contractuale¹⁾

Fundamentul juridic al teoriei responsabilității
precontractuale

Fagella și Saleilles, încercând să rezolve juridicește problema responsabilității în legătură cu ruperea tratativelor admit două păreri cu totul diferite, pe care ne propunem a le analiza în acest capitol, spre a vedea dacă ele corespund sau nu cerințelor unor soluțiuni juridice.

1. *Acordul prealabil.*— *Fagella* în susținerea teoriei sale ia ca bază juridică acel consimțământ voluntar pe care părțile și-l dau în momentul aderării lor la tratative; el însă nu reușește să creieze din acest consimțământ o bază serioasă în construcția sa juridică; din potrivă, teza pe care își reazămă întreg edificiul teoriei sale e atât de puțin solidă, în cât în susținerea ei cade în unele contradicțiuni prea isbitoare, evidențiindu-ne prin aceasta și mai bine nețemeinicia premisei dela care pleacă.

Pentru a vedea dacă acest acord prealabil poate servi la soluționarea problemei responsabilității precontractuale, e necesar să analizăm conținutul lui, să-l disecăm în elementele lui primitive și să cântărim valoarea fiecăreia din ele.

Ori ce act de voință pentru a deveni sursă de efecte juridice, trebuie să parcurgă aceste două faze distincte: a) prima fază în care se elaborează actul și b) a doua fază în care procesul elaborativ din cea

dintâi se traduce într-o formă concretă — oferta — care prin exteriorizare devine un act juridic de voință.

Aceste două faze le întâlnim întotdeauna în cursul formării contractelor.

Prima fază începe în clipa în care părțile *aderă* la tratative și se termină în momentul în care, după ce părțile și-au stabilit toate punctele esențiale (Punktationen) ale viitorului contract, se pun de acord asupra lor; a doua fază începe din momentul în care acordul de mai sus se cristalizează într-o ofertă detaliată și se sfârșește prin perfecționarea contractului.

În prima perioadă preformativă a contractului, activitatea părților se reduce la facerea de cercetări preparatorii și sondări al căror rezultat poate să ducă foarte bine la formularea punctelor de bază ale contractului vizat, după cum poate de asemenea să atragă ruperea tratativelor din cauza unei condițiuni nouă, survenită în cursul lor.

Așa dar tratativele au un caracter cu totul facultativ, ceea ce înseamnă că voința părților, pe tot timpul negocierilor, rămâne completamente autonomă în hotărârile ei.¹⁾

În a doua fază voința își pierde autonomia ei, căci tratativele sunt terminate definitiv, iar fructul lor: oferta, nu mai constituie un quid nedeterminat în conținutul lui asupra căruia părțile pot reveni ori când; oferta reprezintă un act de voință, desprins din forul intern al activității emitentului, capabilă de efecte juridice prin ea însăși și prin urmare revocarea ei poate produce anumite consecințe juridice în raport cu destinatarul.

În consecință între prima și a doua fază există o distincțiune fundamentală în ceea ce privește caracterul voințelor respective și anume: pe când voința exprimată într-o ofertă conține toate elementele unui negoi juridic obligator, întru cât poartă asupra unui obiect determinat, adeziunea părților la tratative e lipsită cu desăvârșire de orice juridicitate; — căci deși aceste tratative poartă și ele asupra unui obiect oarecare, cum însă acesta nu e determinat, consimțământul părților nu poate fi con-

1) Și nici nu poate fi astfel; caracterul obligator al unui act de voință nu se presupune, el trebuie să rezulte în mod evident din felul cum e exprimată voința; afectul negoiului gendi, pentru a avea forță obligatorie trebuie să aibă în vedere un efect juridic și nu unul practic. (*Regelsberger*, Pand. fr. 18 2, 2, De neg. gest.).

1) Vezi Dreptul No. 21 dela 7 Iunie cor.

siderat perfect. Negocierile tind la realizarea unui raport juridic, fără însă ca în momentul în care ele încep de comun acord, părțile să aibă certitudinea încheerii raportului juridic vizat, totul depinzând de cursul cel vor lua tratativele în dezvoltarea lor. Cu alte cuvinte acordul prealabil între părți, nu e pur și simplu ci condițional, iar siguranța că negocierile se vor termina în mod favorabil, e atât de minimă în momentul adesiunii părților la tratative, în cât acesta nu depășește valoarea unei simple adeziuni, care prin caracterul ei cu totul aleatoriu nu poate influența și nici determina întru nimic cursul tratativelor.

Așa dar, tratativele neavând alt scop, decât acela de a înlesni formularea punctelor esențiale ale contractului, ele reprezintă primul pas spre formarea acestui contract, fără însă ca să constituie prin aceasta o perioadă juridică alături de faza a doua, emiterea ofertei.

De altfel însuși *Fagella* analizând natura tratativelor precontractuale, recunoaște că ele nu sunt capabile să dea naștere unui vinculum juris, rostul lor fiind exclusiv acela de a prepara proiectul definitiv al contractului viitor; de asemeni mai recunoaște că voința părților în perioada negocierilor își conservă o autonomie completă, cea ce are ca urmare libertatea lor de a le putea revoca ori când, a le modifica sau a le continua.

Distincția pe care am făcut-o mai sus între voința declarată într-o ofertă și voința exprimată în acordul prealabil al părților, o relevă însuși *Fagella*, când afirmă că pe când o manifestare de voință, prin simpla ei exteriorizare și determinare se transformă într-o entitate juridică independentă de autorul ei, și prin urmare această manifestare astfel exprimată reprezintă perfect elementul volitiv al negoțului viitor, voința din timpul tratativelor, din contra, presupune la rândul ei promisiunea unui alt act de voință ulterior — oferta —, și ca atare ea nu intră în formarea contractului.

Și e atât de adevărat acest lucru încât deși în cursul tratativelor părțile pot ajunge la acorduri provizorii asupra unora din punctele principale ale contractului, totuși în caz de rupere a tratativelor, aceste acorduri urmându-le soarta, nu vor intra în calculul daunelor cerute de cealaltă parte, ceea ce înseamnă că ele n'au nici o valoare juridică; pentru ca să existe un concursus voluntatum valabil și capabil de efecte juridice, e necesară o nouă manifestare de voință a părților prin care acestea să se pună de acord asupra totalității punctelor esențiale ale contractului, iar această manifestare de voință trebuie să fie exprimată în așa fel încât din ea să rezulte intenția părților de a rămâne legate de ea. Cât timp însă între părți nu intervin decât acele acorduri provizorii izolate a căror eficacitate e condiționată de acordul preliminar al părților asupra tuturor punctelor din contract, aceste acorduri izolate nu reprezintă decât simple jaloane care marchează etapele parcurse de tratative în dezvoltarea lor, fără a putea stingheri autonomia deplină a voinței părților; aceste acorduri parțiale nu au caracter juridic, de oarece un fapt e juridic numai când legea îi acordă un determinat efect juridic; cum

însă aceste acorduri premergătoare emiterei ofertei contractuale, nu sunt recunoscute de lege, înseamnă că ele nu devin valide, decât în clipa în care vor fi integrate într-o declarațiune de voință concretă: oferta¹⁾.

Așa fiind dacă acordul prealabil prin care părțile aderă la tratative e lipsit de orice aparență de juridicitate și prin urmare tratativele nu pot să aibă altă valoare decât o are acordul inițial între părți, înseamnă că în nici un caz acest acord nu va putea servi de fundament juridic al responsabilității precontractuale, și deci *Fagella* în acest punct de vedere se plasează pe o bază juridică netemeinică în teza lui.

Ce l'a putut însă determina pe *Fagella* să adopte acordul prealabil ca fundament al teoriei sale?

Germanii în noul lor cod de comerț au emis cunoscuta teorie a declarațiunii de voință, îmbrăcând oferta într'un caracter de irevocabilitate, susținând că întru cât ea conține o volițiune exteriorizată și deci detașată din forul intern al voinței emitentului, numai aparține acestuia ei destinatarului, în patrimoniul căruia ea intră încă din momentul emiterii sub forma unui drept născând.

S'ar putea oare să se aplice această teorie și tratativelor pe motiv că între voința părților exprimată în acordul prealabil și în ofertă există o apropiere, deși în acordul prealabil ea nu poartă asupra unui obiect cert? Credem că o astfel de interpretare a teoriei germane și aplicare a ei tratativelor pe cale de analogie, e imposibilă, căci această teorie așa cum a fost concepută de legiuitorul german, nu e aplicabilă decât acelor negoțuri juridice care prin ele însăși sunt capabile să dea naștere unui vinculum juris obligator fără a mai fi nevoie de o manifestare ulterioară de voință, și nu tratativelor care au un caracter atât de aleatoriu prin incertitudinea rezultatului lor favorabil.

Acestea fiind deducțiunile logice inspirate dintr'un riguros spirit juridic și extrase din natura tratativelor, terminăm această expunere critică cu următoarea concluzie:

De oarece voința părților în timpul tratativelor rămâne absolut liberă în manifestarea ei, acel acord voluntar prealabil pentru care *Fagella* depune atât interes în susținerea teoriei sale este cași inexistent din punct de vedere strict juridic; — numai atunci acest acord ar fi putut contribui la explicarea juridică a teoriei, când prin natura lui ar fi avut un caracter irevocabil; — lucru imposibil de oarece ar fi însemnat că părțile să fie legate de un acord consensual al cărui obiect nu e cert și nici una din condițiile viitorului contract, nu e încă stabilită.

Saleilles a sesizat netemeinicia tezei lui *Fagella* și fără a recurge la un lux de argumente în combaterea ei, pentru a dovedi că consimțământul voluntar prin care părțile aderă la tratative nu le poate obliga la respectarea lui, invoacă ca un argument peremptoriu însuși dreptul pe care ele îl au de a rupe ori când tratativele, drept al cărui exercițiu nu e limitat prin nici o dispozițiune legală, — natural cu corectivul acțiunii în daune pentru rambur-

1) *Windschelad*, Paud. 2, 63 I p.

sarea spezelor la care poate da naștere o rupere arbitrară; ori, din însuși faptul că prin această acțiune în daune nu se acordă decât interesele pozitive deducem că acest acord prealabil nu este obligator pentru părți, căci contrar ruperea lui ar fi obligat partea să despăgubească pe lângă interesele pozitive și pe acelea negative.

Totuși *Saleilles* după ce printr-o serie de argumente de o logică impecabilă, deduce că tratativele sunt lipsite de orice juridicitate, cade într-o evidentă contradicție când, sugestionat de importantul rol al tratativelor în formarea contractelor, afirmă că în esență ele formează în perioada performativă a contractelor, o fază *juridică* a parte, introducând în felul acesta tratativele pe terenul juridic, deși nu au caracterul definitiv al unei declarațiuni de voință.

Am ținut să relevăm această contradicție fără a insista asupra ei, de oarece după cele spuse mai sus, considerăm elucidată chestiunea acordului prealabil și al tratativelor din punct de vedere al naturii și valorii lor juridice.

2. *Ideea de garanție.* — *Fagella* mai presupune în acordul prealabil o idee de garanție reciprocă prin care părțile aderând la tratative, se obligă să nu le rupă în mod arbitrar.

Această soluțiune nouă e o mărturisire a insuficienței acordului prealabil de a servi ca explicație juridică teoriei responsabilității precontractuale; căci, sau rpsnsabilitatea pentru despăgubirea spezelor este urmarea violării unui acord valid dintre părți, și în acest caz acela care rupe tratativele trebuie să despăgubească ori ce speze suportate de cealaltă parte, indiferent dacă era sau nu îndrituit să renunțe la tratative, ori responsabilitatea nu există decât în cazul unei ruperi *arbitrarii* a tratativelor, deci acordul prealabil implică o obligațiune condițională, anume aceea de a nu rupe tratativele decât în cazul unui interes legitim, însă, în acest caz, condiționalitatea legată de acel acord, trebuie să reiasă în mod evident din natura lui, iar nu să se sprijine pe o prezumție de garanție, într-un nimic justificată.

Garanția constituie un mijloc perfect de protecție pe care legea îl pune la dispoziția unor anume creditori și în anumite cazuri, pentru asigurarea creanțelor acestora; această clauză de garanție legală operează ipso jure ori de câte ori drepturile garantate ale creditorilor sunt violate, indiferent dacă debitorul e sau nu de rea credință.

Clauza de garanție nu există în afară de cazurile exprese prevăzute de lege; în celelalte cazuri când părțile înțeleg să-și garanteze reciproc îndeplinirea unor obligațiuni convenționale, ele au grija să prevadă în convenție vreo clauză penală, sau își fixează anticipat cifra daunelor în caz de neexecutare, căci numai în felul acesta garanția devine eficace. În altfel, dacă debitorul ar declara în convenție numai atât: garantez executarea obligațiunei, fără să specifice în ce fel înțelege să garanteze, această garanție e inoperantă și urmează ca creditorul să-și revendice pretențiile în contradictor cu debitorul, pe cale ordinară.

În rezumat, garanția implică în mod necesar existența unei obligațiuni reciproce, valabile din punct

de vedere juridic, căci în altfel creditorul nu are de ce să fie garantat; garanția nu se presupune niciodată ei trebuie expres prevăzută de părți în acordul lor.

Cu atât mai puțin nu putem presupune existența unei idei de garanție în acordul prealabil al părților, într-un câștig acest acord, neconținând o obligațiune validă, părțile nu au ce garanta.

Dar *Fagella* afirmă că presupusa garanție, nu operează decât în cazul în care ruperea tratativelor se face în mod intempestiv și arbitrar. Această afirmațiune constituie o derogare importantă la principiul de drept că pactul de garanție produce efectele sale ori de câte ori se violează obligațiunea garantată, indiferent dacă această violare se datorește culpei sau relei credințe a debitorului.

Ori, a condiționa de anumite fapte eficacitatea acestui pact, care conform regulilor de drept are o aplicare generală și necondiționată, natural afară de cazul când părțile au prevăzut în mod expres în care anumite împrejurări creditorul va beneficia de garanția stipulată în favoarea lui, înseamnă a denatura cu desăvârșire această figură juridică; căci, în loc ca judecătorul să fie chemat să constate neexecutarea unei obligațiuni și să pună în mișcare clauza de garanție, în limitele prevăzute de părți în convenție, va trebui să intre în forul intim al conștiinței revocantului, pentru ca astfel cunoscând substratul real: afectiv, economic, etc., al motivelor care l-au determinat să rupă tratativele, să poată aprecia, dacă revocarea negocierilor e justă sau injustă, și deci dacă pactul de garanție e sau nu operant. Acest fel de a interpreta și aplica pactul de garanție, va transforma pe judecător într-un adevărat psihiatru, ceea ce înseamnă o denaturare a rolului său, care în speță, nu ar putea fi altul decât acela de a constata violarea unei obligațiuni bazată pe o prezumție de garanție reciprocă, a obliga partea în culpă să repare prejudiciul cauzat, iar nu aceea de a cenzura activitatea intimă a autorului spre a-și forma convingerea dacă e sau nu locul de a pune în acțiune pactul de garanție.

Pentru aceste motive, ideea de garanție presupusă de *Fagella* în acordul prealabil, nu e pe nimic întemeiată și în plus garanția condițională admisă de autor e în contra celor mai elementare principii de drept din materia respectivă.

E. Cristoforeanu

Doctor în drept. Avocat

(Va urma)

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența de la 10 Decembre 1924

Președenția D-lui Oscar N. Nicolescu, Președinte

Constandin I. Gucianu cu Ministerul Public

ULTRAGIU.—INJURII AUSE PRIN SCRIS.—AVOCAT MEMBRU AL CONSILIULUI DE DISCIPLINĂ.—ART. 182 ȘI 183 COD PENAL.—ART. 76 DIN LEGEA AVOCATILOR.

Injuriile adresate în scris unui avocat, în calitate de membru al consiliului de disciplină al

avocaților, nu pot fi socotite și pedepsite ca ca ultragi, de oarece legiuitorul prin art. 182 c. pen. nu sancționează ultragiul prin scrieri de cât dacă este îndreptat în contra unui funcționar administrativ sau judecătoresc, ori unui jurat, în exercițiul sau cu ocaziunea funcțiunii lor; iar faptul că un avocat este președinte sau membru în consiliul de disciplină, nu poate să-l facă să fie socotit ca făcând parte din ordinul judecătoresc, în timpul cât ia parte la lucrările acelui consiliu.

No. 3212. — Admis recursul făcut de Constantin I. Guceanu și cassată fără Trimitere sentința tribunalei Roman No. 952/924

Curtea deliberând,

Asupra motivului I. de recurs:

„Greșită aplicațiune a art. 182 cod penal și a art. 76 din legea avocaților“.

Având în vedere sentința supusă recursului, în urma căreia recurentul Constantin I. Guceanu a rămas condamnat la amendă, pentru delictul de ultragi, prevăzut și pedepsit de art. 182 din codul penal.

Având în vedere că, din această sentință se constată că faptul imputat inculpatului, așa cum a fost stabilit de instanța de fond, pe baza documentelor cauzei, constă din aceea că printr-o scrisoare a insultat pe reclamantul C. Roiu, decanul Baroului avocaților din Roman, care în calitate de președinte al Consiliului de disciplină depe lângă zisul Barou a judecat pe inculpat, deasemenea avocat, condamându-l la interdicțiunea de a profesa pe timp de 3 luni.

Având în vedere că art. 182 alin. 1, singurul text din secțiunea codului penal referitor la «ultragiul și violențele aduse în contra forței și autorității publice și depozitarilor lor», care pedepsește ultragiul adus prin scrieri injurioase, — prescrie că: «Cel ce, prin cuvinte sau scrieri injurătoare, va atinge onoarea unuia sau mai multor funcționari administrativi sau judecătorești, sau unui jurat, în lucrarea sau cu ocaziunea exercițiului funcțiunii lor, se va pedepsi cu închisoare dela 15 zile la 6 luni...».

Considerând, prin urmare, că din dispozițiunile arătate mai sus, rezultă că legiuitorul român nu sancționează ultragiul prin scrieri, decât dacă el este îndreptat în contra funcționarilor administrativi sau judecătorești, ori unui jurat, în exercițiul sau cu ocaziunea exercițiului funcțiunii lor, — spre deosebire de ultragiul prin cuvinte, gesturi sau amenințări, care este pedepsit nu numai când este adus uneia din persoanele arătate mai sus, dar și oricărui funcționar public, cetățean însărcinat cu un serviciu public

sau municipal, ori unui agent însărcinat cu forța publică.

Considerând că un avocat, președinte sau membru al unui consiliu de disciplină, instituit conform legii avocaților, în timpul când ia parte la lucrările consiliului de disciplină, nu poate fi socotit ca făcând parte din ordinul judecătoresc, asemenea consiliilor, conform art. 76 din legea avocaților, fiind instituite numai în scopul pazei onoarei și demnității corpului de avocați, adică având mai mult caracterul de juri de onoare.

Că, dacă alin. 2 din zisul art. 76 asimulează pe avocat în privința respectului ce i se datorește și al sancțiunii penale a ultragiului ce i s'ar aduce în exercițiul funcțiunii sau în localul instanțelor judecătorești, cu funcționarul public, de aci nu se poate deduce că avocatul este asimilat cu funcționarul judecătoresc, sau încă mai puțin cu cel administrativ.

Considerând, dar, că injuriile adresate în scris unui avocat, în calitate de membru al Consiliului de disciplină al avocaților, nu pot fi socotite și pedepsite ca ultragi, conform art. 182 codul penal, și prin urmare prin violare de lege instanța de fond a condamnat pe recurent în baza acestui text, pentru faptul de a fi insultat printr-o scrisoare pe reclamant, în calitate de președinte al Consiliului de disciplină depe lângă Baroul avocaților din Roman.

Considerând că acest fapt nu poate intra nici în prevederile art. 183 codul penal, care nu pedepsește ca ultragi insultele aduse prin scris, și în împrejurările și modul cum a fost săvârșit, nu poate fi socotit nici ca o simplă injurie, ca intrând în prevederile art. 300 codul penal.

Că, prin urmare, faptul imputat recurentului, așa precum a fost săvârșit, nefiind pedepsit de nici un text din legea penală, motivul I de casare este întemeiat și sentința supusă recursului urmează a fi cassată fără trimitere, fără a mai fi necesar de a mai discuta celelalte motive de recurs.

Pentru aceste motive, casează fără trimitere.

CURTEA DE APEL DIN IASI S. II

Audiența de la 28 Martie 1925

Președenția D-lui C. A. Gergos, consilier

Dumitru I. Magdalina cu Ministerul Public

FURT. — IMUNITATEA PENALĂ CREATĂ PENTRU ANUMITE RUDE. — DACĂ POATE FI ÎNTINSĂ ȘI LA ALTE FAPTE. — ART. 306 ȘI 307 C. PENAL.

TĂLHĂRIE. — FURT. — ELEMENT COMPONENT AL DELICTULUI DE TĂLHĂRIE. — IMUNITATEA PENALĂ ÎN CE PRIVESTE FURTUL. — DACĂ SE ÎNTINDE ȘI ÎN CE PRIVESTE TĂLHĂRIA. — ART. 306, 307 ȘI 317, PENAL.

1/ Dacă art. 307 c. penal stabilește în materie de furt o imunitate penală pentru anumite rude sau afini în scopul de a înlătura scanda-

lul unei urmăriri penale și a turbura liniștea familiilor această imunitate însă nu poate fi extinsă și la alte fapte de cât cele pe care legiuitorul le a prevăzut în lege.

2/ Deși pentru existența crimei de tâlhărie prevăzută de art. 317 al 2. c. pen. se cere și existența unui furt, însă în acest caz furtul ca element component al tâlhăriei, nu mai poate fi socotit cu fapt a parte, căci el îmbracă caracterele altui fapt penal și anume erima de tâlhărie pentru care nu se poate extinde imunitatea din art. 307 c. penal.

No. 110.— Admis în parte apelul făcut de către inculpatul Dumitru I. Magdalina în contra sentinței Trib. Neamț No. 945 din 31 Martie 1924.

Curtea, în majoritate,

Având în vedere apelul declarat de D-tru I. Magdalina în contra sentinței Tribunalului Neamț No. 945 din 31 Martie 1924, prin care i s'a anulat opoziția făcută în contra sentinței aceluiași Tribunal No. 1693/923, în virtutea căreia este condamnat la un an închisoare corecțională pentru erima de tâlhărie, în baza art. 317, 319 al. 2 comb. cu 60 al. ultim c. p.;

Având în vedere actele și lucrările din dosar și concluziile Ministerului public;

Având în vedere atât instrucția ce a avut loc la primele cercetări și la cabinetul de instrucție al Tribunalului Neamț, cum și instrucția orală urmată la prima instanță și în apel, din care se constată în fapt următoarele:

În seara de 27 spre 28 Septembrie 1917 inculpatul Dumitru I. Magdalina, pe atunci băiețan de 17 ani, se afla împreună cu alți flăcăi și anume: Ioan Gh. Ciubotariu, Gheorghe C. Ostace, Ion N. Ciubotariu, Vas. T. Luncașu, Ioan I. C. Chistol, și Ioan V. Toma la desfăcut popușoi la Gh. Tudose din satul Slobozia com. Roznov; după ce au încetat lucrul, cam pe la ora 12 noaptea, plecând de la Gh. Tudose, pe drum s'au sfătuit să se ducă cu toții la casa bătrânului Iordache Magdalina, bunicul inculpatului de astăzi, ca să fure mere. Spre a nu fi recunoscut de către bătrân, inculpatul D-tru I. Magdalina și-a schimbat căciula cu Ion G. Ciubotariu, luând pe cap capela acestuia; fiindcă se așteptau ca moșneagu să-i simtă și să-i alunge, inculpatul și tovarășul său Ioan G. Ciubotariu s'au înarmat cu câte un par și au intrat cu toții în grădina lui Iordache Magdalina, afară de V. T. Luncașu, care a rămas de pază la poartă.

Cum au intrat în ogradă, s'au apucat de scuturat și de aruncat cu bete în măr, dar făcându-se sgomot, s'a trezit moșneagul, care dormea afară la o mică colibă, a început a striga cine este acolo? și luând în mână o furcă se îndreaptă spre locul unde băetani scuturau și luau mere. Atunci Dumitru I. Magdalina și Ion G. Ciubotariu ese înaintea bătrânului și lovindu-l peste mână, îi ia furca, după care D-tru Magdalina lovind pe moșneag cu parul peste cap, îl trânteste la pământ, iar Ion G. Ciubotariu pune peste el un snop de strugeni, cu care venea ținându-i în față, spre a nu fi recunoscut și îi astupă gura ca să nu strige, în care timp ceilalți tovarăși ai lor luase merele și fugise cu toții în drum.

Esind și soția lui Iordache Magdalina din casă, inculpații au amenințat-o și lovit-o și pe ea, silind-o să se retragă în casă, unde s'a refugiat cu moșneagu, iar inculpatul D-tru I. Magdalina le-a pus și un par în ușă spre a-i împiedeca de a eși afară, amenințându-i să tacă căci altfel îi omoară.

Apoi inculpații eșind la șosea, unde-i așteptau tovarășii lor, s'au despărțit ducându-se pe la casele lor.

A doua zi Iordache Magdalina a reclamat la jandarmi, cari au început imediat cercetările și trimetând pe victimă la spitalul Roznov, aci imediat se constată, că prezintă o plagă deschisă în regiunea superioară și posterioară a osului parietal stâng, lungă de 3 c. m. și profundă până la os, fiind produsă prin lovire cu un corp tare și contondent și care plagă îi produce o incapacitate de muncă de 10 zile.

Având în vedere că faptele astfel cum s'au descris, se constată din mărturisirile, în parte, ale inculpaților, făcute atât la primele cercetări, cât și la instrucție, din declarațiile victimelor Iordache și Casandra Magdalina susținute în mod constant la cercetări și la confruntarea lor cu inculpații, așa că depunerea martorului Ioan Vinca zis Cantor, propus de inculpat în apărare și care arată că Iordache Magdalina ar fi fost lovit cu 2—3 zile mai înainte de fiul său, nu poate fi ținută în seamă;

Considerând că faptele constatate astfel în sarcina inculpatului D-tru I. Magdalina, că fiind surprins de Iordache Magdalina asupra furtului, inculpatul a întrebuintat violențe în contra lui, spre a putea să scape el și tovarășii săi, după ce furase merele constituie erima de tâlhărie, prevăzută și pedepsită de art. 317 al. 2 și 319 al. 2 c. pen.;

Că, însă, împrejurarea că victima este ascendental (bunicul) inculpatului D-tru I. Magdalina, nu ridică faptului caracterul crimei de tâlhărie, dispozițiunile art. 307 c. pen. neavând nici o aplicațiune în speță;

Că, în adevăr, dacă art. 307 c. pen. stabilește în materie de furt o imunitate penală pentru anumite rude sau afini în scopul de a înlătura scandalul unei urmăriri penale și a nu tulbura liniștea familiilor, această imunitate nu poate fi extinsă la alte fapte, decât furturile simple sau calificate, căci legiuitorul când a voit să o aplice și în alte fapte, a spus-o anume, cum a făcut-o pentru abuzul de încredere (art. 329 c. p.);

Că, prin urmare, deși pentru existența crimei de tâlhărie prevăzută de art. 317 al. 2 c. p. se cere nu numai violența din partea autorului, ci și existența unui furt, adică violențele să fie exercitate pentru a comite furtul, sau fiind surprins în flagrant delict de furt, spre a scăpa sau a reține lucrul furat, furtul în acest caz, ca element component al tâlhăriei, nu mai poate fi socotit ca fapt a parte, căci prin exercitarea violențelor, el îmbracă caracterele altui fapt penal și anume al crimei de tâlhărie, pentru care nu se poate extinde imunitatea din art. 307 c. pen.;

Că, de altfel, prin exercitarea de violențe asupra unei persoane spre a putea comite furtul, sau spre a putea scăpa, în caz că este surprins asupra faptului, ori a reține lucrul furat, luarea lucrului altuia nu mai poate păstra caracterul „luării în ascuns”, pentru că, în cazurile de rudenie, să poată fi considerată ca una din „tainicele luări” pentru care legiuitorul acordă o imunitate, ci ea se transformă în „răpirea” lucrului altuia, adică luarea pe față și cu violență, fapt mult mai grav și pentru care nu se poate extinde imunitatea din art. 307 c. p.;

Că deci, bine Tribunalul a făcut în privința in-

culpatului Dumitru I. Magdalina aplicațiunea art. 317 al. 2 și 319 al. 2 combinate cu 63 și 60 al. ultim c. penal;

Că, însă, pedeapsa de un an închisoare fiind prea mare în raport cu fapta comisă și deci urmează a se face o mai întinsă aplicațiune a art. 60 al. ult. c. p. și a-i reduce condamnățiunea la trei luni închisoare corecțională.

Văzând și disp. art. 63 din regulamentul de cheltuieli penale.

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier Scripcă, în unire în parte cu d. procuror, admite în parte apelul făcut de inculpat, etc.

Semnați: C. A. Gorgos, D. Iupu, C. Scripcă, H. Grigoriu.

Osebită părere,

Din instrucțiunea urmată în cauză, se constată că inculpatul Dumitru Ion Magdalina fiind surprins pe când lua mere din grădina bunicului său Iordache Magdalina, a aplicat mai multe lovituri acestuia în scopul de a putea scăpa, fapt prevăzut și pedepsit de art. 317 al. 2 c. p.; — Că, pentru existența acestei crime, se cer două elemente și anume flagrantul delict de furt și violențele întrebuinate în scopul de a scăpa, sau a păstra lucrul furat. Că, întrucât prin art. 307 c. p. se prevede că nu pot fi considerate ca furturi „tainicele luări” dela ascendenți, aceste fapte comise în asemenea împrejurări, neputând constitui infracțiuni și deci imputabile autorului, în mod virtual ele nu pot forma nici elementele vreunei alte infracțiuni, cum e în speță crima de tâlhărie prevăzută de art. 317 al. 2 c. p.;

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite în parte apelul inculpatului, a se schimba calificarea faptului de tâlhărie, de oarece îi lipsește unul din elementele sale esențiale; și întru cât din instrucțiunea făcută în cauză se constată că inculpatul a aplicat lovituri bunicului său Iordache Magdalina, producându-i o incapacitate de lucru pe timp de 10 zile, să se facă în contra sa aplicațiunea art. 239 și 243 comb. cu 63 c. p.

Semnat: M. Haralamb.

TRIBUNALUL ILFOV, S. I com.

Audiența de la 18 Decembrie 1924

Președenția D-lui Ghinea Constantinescu judecător,

Leo Brill & C-nie cu N. Poenaru și A. Kaufman

CONTRACTE SINALAGMATICE.— FORMA TATEA DUBLULUI EXEMPLAR.—Dacă lipsa ei atrage nulitatea convențiunii.—ART. 1179 C. CIVIL.
CONDITIE POTESTATIVĂ.— NULTATEA CONVENȚIEI.— ART. 1006 SI 1010 C. CIVIL.

1/ Cu toate că potrivit art. 1179 c. civil actele sub semnătură privată care cuprind convențiuni sinalagmatice nu sunt valabile dacă nu s'au făcut într'atâtea exemplare originale câte sunt părțile cu interes contrariu, această sancțiune atinge numai forța probantă a înscri-

sului, fără a invalida și raportul juridic constat prin acel înscris, care poate să fie dovedit atât prin mărturisirea părților cât și prin cele lalte mijloace de dovadă admise de lege.

2) Pentru ca potrivit art. 1010 c. civil obligațiunea să fie nulă, ca contractată sub o condițiune potestativă, trebuie ca părțile contractante să fi stipulat ca însăși legătura juridică dintre ele să depindă de o manifestare de voință ulterioară din partea aceluia care se obligă și cu privire la prestațiunea sa personală.

No. 1109.— Admisă acțiunea intentată de firma Leo Brill & C-nie prin petițiunea înregistrată la No. 49918/923, respinsă ca nefundată cererea reconvențională făcută de N cu Poenaru contra lui Leo Brill & C-nie, respinsă ca fără interes cererea de chemare în garanție făcută de Leo Brill & C-nie contra lui Aurel Kaufman.

S'au ascultat D-nii avocați: Hugo Capun pentru firma reclamantă Leo Brill & C-nie, Eduard Mirto pentru părătul N. Poenaru și N. Stănescu pentru chematul în garanție A. Kaufman

Tribunalul,

Asupra acțiunei de față intentată de firma Leo Brill & Co. prin petițiunea înreg. la No. 49.919 din 24 Noembrie 1923 în contra lui Nicu Poenaru și prin care cere ca acesta să fie condamnat să restituie suma de lei 25.000 pe cari îi deține fără cauză, asupra cererii reconvenționale făcută de Nicu Poenaru cu petițiunea înregistrată la No. 11.335 din 11 Martie 1924 prin care cere ca firma Leo Brill & Co. să-i plătească suma de lei 220.547 drept chirie ce i se cuvine pe baza convenției din 13 Septembrie 1923, precum și asupra cererii de chemare în garanție făcută de către Leo Brill & Co. prin petițiunea înregistrată la No. 22.872 din 30 Maiu 1924 contra lui Aurel Kaufman și prin care cere ca acesta să o apere contra pretențiilor formulate de Nicu Poenaru prin cererea sa reconvențională și în caz când această pretențiune ar fi admisă de justiție, chematul în garanție să fie condamnat să-i plătească toate sumele la care eventual ar fi obligat față de Nicu Poenaru.

Având în vedere actele de la dosar și concluziile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele:

Firma reclamantă Leo Brill & Co. voină a începe exercitarea unui comerț împreună cu Aurel Kaufman în localul de prăvălie a lui Nicu Poenaru din calea Victoriei 122, colț cu str. Alex. Lahovari 1, plătește aceluia la 13 Septembrie 1923 un acout de 50.000 lei asupra chiriei de 700.000 lei cuvenită pentru acest local pe timp de un an cu începere dela 26/VIII/1923.

În chitanța prin care se constată primirea acestei sume dela Leo Brill & Co. și Aurel Kaufman, Nicu Poenaru mai adaogă:

„Acest acouto nu-l consider decât provizoriu până în ziua de Mercuri 19 cor., la care dată mă oblig a vă restitui suma de mai sus fără pretenții de ambelă părți, sau a vă face contractul de închiriere pentru localul de mai sus”.

La 18 Septembrie 1923, firma Leo Brill & Co. no-

tifică lui N. Poenaru că nu mai menține închirierea proiectată și cere restituirea sumei de 50.000 lei. Față de refuzul lui N. Poenaru de a restitui această sumă firma Leo Brill & Co. intentă acțiunea de față la care N. Poenaru răspunde cu o cerere reconvențională prin care pretinde ca Leo Brill & Co. să-i plătească suma de 220.547 lei ca reprezentând echivalentul chiriei dela data de 26 August 1923 și până la 19 Decembrie 1923 stil vechi interval de timp în care prăvăliile au rămas neînchiriate.

Pentru a fi apărată de aceste pretenții firma Leo Brill & Co. chiamă în garanție pe Aurel Kaufman cerând în același timp ca acesta să suporte întreaga pagubă dacă ar fi admisă acțiunea lui N. Poenaru de oarece din culpa sa n'a mai avut loc închirierea.

Având în vedere că atât oral în instanță cât și prin concluziile scrise prima chestiune pe care o ridică firma Leo Brill & Co. în susținerea acțiunii sale și în combaterea cererii reconvenționale făcută de Nicu Poenaru est că contractul de închiriere pe care acesta se întemeiază în formularea cererii pentru plata chiriei, fiind un contract sinalagmatic, actul care constată o asemenea convenție trebuie făcut în atâtea exemplare câte sunt părțile contractante, ori în speță chitanța din 13 Septembrie 1923 fiind făcută într'un singur exemplar convențiunea constatată prin acea chitanță este nulă, astfel că N. Poenaru trebuie să fie obligat a-i restitui suma primită prin acea chitanță deoarece o deține fără cauză, iar pretențiunile sale să fie înlăturate ca întemeiate pe o convenție care este nulă.

Considerând că într'adevăr potrivit art. 1179 c. civ. actele sub semnătură privată cari cuprind convențiuni sinalagmatice nu sunt valabile dacă nu s'au făcut într'atâtea exemplare originale câte sunt părțile cu interes contrariu, însă această sancțiune atinge numai forța probantă a înscrisului, fără a invalida și raportul juridic constatât prin acel înscris, care poate să fie dovedit atât prin mărturisirea părților cât și prin celelalte mijloace de dovadă admise de lege.

Având în vedere că astfel fiind și într'u cât în speță firma Leo Brill & Co. prin răspunsul la interogator recunoaște convenția încheiată prin scrisoarea din 13 Septembrie 1923, ea nu mai poate invoca astăzi nulitatea ei pe motiv că înscrisul nu îndeplinește condițiunile cerute de art. 1179 c. civ.

Având în vedere că a doua chestiune pe care o ridică firma Leo Brill & Co. și alătura de dânsa și chematul în garanție Aurel Kaufman este nulitatea aceluiași convențiuni pe motiv că conține o clauză potestativă care conform art. 1010 c. civil atrage nulitatea obligațiunei.

Considerând că pentru ea potrivit art. 1010 c. civ. obligațiunea să fie nulă ca contractată sub o condițiune potestativă trebuie ca părțile contractante să fi stipulat ca însăși legătura juridică dintre ele să depindă de o manifestare de voință ulterioară din partea aceluia care se obligă și cu privire la prestațiunea sa personală.

Având în vedere că în speță din cuprinsul părții finale a chitanței din 13 Septembrie 1923 în care se spune că N. Poenaru se obligă ca la data de 19 Septembrie sau să restituie suma de 50.000 lei primită

prin acea chitanță, sau să facă contractul de închiriere, se evidențiază condițiunea pur potestativă sub care a fost încheiată convenția de față, de oarece încheierea contractului de închiriere depindea exclusiv numai de voința lui N. Poenaru de a executa sau nu prestațiunea la care s'a obligat.

Că astfel fiind, din acest punct de vedere convenția dintre părți fiind nulă, acțiunea firmei Leo Brill & Co. devine fondată în ce privește cererea de restituirea sumei de 50.000 lei ca deținută fără cauză de Nicu Poenaru, iar acțiunea acestuia pentru plata echivalentului chiriei urmează a fi respinsă ca nefondată într'u cât convenția pe care se întemeiază este nulă.

În ce privește cererea de chemare în garanție făcută de Leo Brill & Co. împotriva lui Aurel Kaufman într'u cât se respinge cererea reconvențională a lui N. Poenaru către firma Leo Brill & Co. urmează ca cererea de chemare în garanție făcută de această firmă contra lui Aurel Kaufman să fie respinsă ca fără interes.

Apreciind asupra cheltuelilor de judecată fixează suma de 200 lei la care urmează a fi condamnat N. Poenaru față de firma Leo Brill & Co.

Pentru aceste motive, redactate de d. judecător Siliu Rădulescu, admite acțiunea intentată de Leo Brill & Co., respinge acțiunea intentată de N. Poenaru și respinge ca fără interes cererea de chemare în garanție făcută contra lui Aurel Kaufman.

Semnați: *Ghinea Constantinescu, Siliu Rădulescu.*

Judecătoria Ocolului Herța (Dorohoi)

Audiența de la 5 Februarie 1925

Președenția D. Traian R. Scriban, judecător

Preotul V. Gh. Rugescu și alți cu Avram Popilcher

CAMBIE.— DACĂ ESTE ADMISIBILĂ CONTESTAȚIA FĂCUTĂ LA EXECUTAREA UNEI ACȚIUNI CAMBIALE, PE MOTIV CĂ S'A ACHITAT SUMA DE CĂTRE DEBITOR ANTERIOR OBTINERII HOTĂRĂRII. — ART. 349 C. CUM.

CAMBIE.— DACĂ CREDITORUL CAMBIAL CARE A OBTINUT TITLUL PRIN GIR, POATE FI ATINS ÎN DREPTURILE SALE PE MOTIV CĂ TRATA A FOST ACHITATĂ GIRANTULUI.

1) Nu este admisibilă contestația în materie cambială, pe motiv că s'a achitat titlul anterior scadenței și obținerii unei hotărâri, pentru că ne lovim de autoritatea lucrului judecat, iar contestatorul trebuie să se conformeze cerințelor art. 349 c. com, în privința probelor care tind la paralizarea drepturilor creditorului.

2) Creditorul cambial nu poate fi atins prin taptul că un alt creditor anterior, ar fi primit plata de la debitor, care, achitând, a neglijat să retragă trata.

Pe baza autonomiei obligațiilor cambiale, giratoru poate cere plata a doua oară.

No. 72.— Respinsă contestația făcută de Preotul V. Gh. Rugescu și Hareta Rugescu în contra urmărei îndreptată de Avram Poplicher.

Asupra contestației de față,

Având în vedere actele de la dosar și susținerile părților;

Văzând că preotul V. Gh. Rugescu și Hareta Rugescu, prin cererea înreg. la No. 14234/94, fac contestație la urmărirea îndreptată de Avram Poplicher din Herța, pe motiv că nu-i datorează nimic;

Considerând că, contestatorii semnează o cambie pe suma de 525 lei, în ordinul d-lui Strul Leib Chern.— Acesta, înainte de scadența care e la 15 Septembrie 1919, o girează lui Avram Poplicher, intimatului în contestație;

Văzând că Avram Poplicher, dând în judecată pe contestatori, obține Cartea de judecată No. 293/924, pe care a investit-o cu formula executorie, cerând urmărirea averii debitorilor, contestatorii de azi;

Considerând că, contestatorii susțin că această cambie a fost emisă pentru a garanta plata unui fonciar datorit statului, asupra unui imobil, fapt care îl dovedesc cu un înscris emanat de d-l Strul Leib Chern și că, plătind acel fonciar, cambia este deținută fără cauză, cerând admiterea contestației și anularca urmăririi cu cheltuieli de judecată;

Considerând că, cambia dă naștere la obligații autonome, în sensul că excepțiile personale care s'ar fi putut invoca cu succes contra unui giratar, devin inadmisibile, dacă trata este transmisă mai departe altuia, care dobândește un drept distinct, liber de orice angajamente or fi existat între debitor și ultimul girant, pentru rațiunea că datoria cambială este independentă de cauza ei juridică;

Că, titlul cambial nu dă naștere unui drept „unic“ transmisibil de la un creditor la altul în ordinea girurilor, ca la cesiune, ci fie-care creditor apare în fața debitorului cu dreptul său propriu, din care cauză apărarea debitorului cambial variază, putând utiliza excepțiuni ce pot fi opuse fiecărui creditor, altele care nu ating pe alții, din cauza autonomiei obligațiilor cambiale;

Că, o excepțiune ridicată conform art. 349. cod-com., nu are valoare de cât în contra creditorului căruia îi este opusă, dacă acesta girează cambia,

noul dobânditor apare cu dreptul său propriu, pe care nu îl influențează excepțiile personale ale autorului său;

Că, de la această regulă nu fac excepții de cât cazurile de dol (Vivante, III, 1373), ce se pot opune cu succes oricărui giratar, excepțiile de uerecunoșterea cambiei (Vivante, III, 1375.—Colin—Capitant, II. p. 229, urm.), faptele prevăzute de codul civil ca, minoritatea, violența, etc... și excepțiunile negatori (forma titlului), care pot paraliza cererile creditorului atunci când sunt dovedite;

În specie, debitorul opune în contestație lipsa de cauză a cambiei, după ce creditorul a obținut o hotărâre, ceea ce este inadmisibil, pentru că atingem autoritatea lucrului judecat;

Considerând că, dacă e vorba de raporturile dintre creditorul originar și debitor, acesta poate opune excepția non adimpleti contractus, derivată din legământul fundamental, excepția este însă netransmisibilă prin gir;

Obligațiile cambiale grevate pe raporturile fundamentale de drept comun, nu se sting, fiindcă nu se produce novatiia dacă voința nu e clar exprimată (Colin—Capitant, II p. 105), excepțiile derivate din ele, putând fi opuse numai creditorului prim, nici odată giratarilor, pe care nu-i atinge excepția „nemo ad alium plus juris transferre potest quam ipse habet“, din cauza autonomiei sau integrității obligațiilor cambiale (Vivante, III., 1014. — M. Pașcanu „Dreptul Cambiabil Român“, p. II;

Pentru aceste motive, respinge.

Judecător, Traian Romulus Scriban

Ministerul Justiției Direcțiunea Generală a Contabilității

În depozitele Ministerului se găsesc pentru vânzare 50 de exemplare din lucrarea d-lui Gh. Prcp. Consilier cu rang de Președinte la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Această lucrare intitulată.

„Părți alese din dreptul privat ungar“

Se poate procura cu prețul 260 lei exemplarul cartonat, 300 lei legat cu pânză și 400 lei cu piele.